

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

18 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Zaharia Ion xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.01.2018 - 02.08.2018;

Instanța de apel: 09.08.2018 - 05.12.2018;

Instanța de recurs: 12.02.2019 - 18.06.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 02 august 2018, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Zaharia Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Zaharia Ion, la 26 septembrie 2016, între orele 16:18 până la orele 16:31, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane din genți, aflându-se în maxi-taxi-ul cu numărul 101 care se deplasa pe itinerarul de pe str. Alexandr Pușkin intersecție cu str. București până la str. Ion Creangă, în regiunea cinematografului „Flacăra”, acționând cu intenție directă, pe ascuns, a sustras din geanta care aparține lui Donțu Ala și care se află la ea, un portmoneu din piele la preț de 700 lei, în care se aflau bani în sumă de 100 dolari SUA, care conform cursului oficial bancar al BNM

constituie suma de 1979 lei, 3078 lei, un cercel din aur cu piatră albastră la prețului de 1500 lei, după care cu bunurile sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii cauzând părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 7257 lei.

În rezultatul acțiunilor infracționale, la 06 ianuarie 2017 Zaharia Ion a fost pus sub învinuire în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, și anume *pungășia, adică acțiunea în scopul sustragerii bunurilor altei persoane din buzunare, geți sau din alte obiecte prezente la persoană.*

3. Inculpatul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

În motivarea apelului a invocat, că are antecedente penale stinse, are loc de trai permanent, are un copil minor la întreținere, se căiește sincer de cele săvârșite, a întors paguba materială pe deplin și consideră că, instanța de judecată a aplicat în privința sa o pedeapsă prea aspră. Consideră că, o pedeapsă sub formă de amendă pe care este gata să o achite, ar fi mai eficientă și echitabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, apelul a fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în privința lui Zaharia Ion în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, cu liberarea de răspundere penală a acestuia, din motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal.

4.1. Instanța de apel a reținut că, infracțiunea prevăzută de art. 192 alin. (1) Cod penal, potrivit prevederilor art. 16 alin. (2) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare, pentru care, legea penală prevede o sancțiune cu amendă în mărime de la 650 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.

Având în vedere prevederile art. 60 Cod penal, instanța de apel a considerat necesară încetarea procesului penal în privința inculpatului Zaharia Ion, în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție.

Totodată instanța de apel a ținut cont și de remarca procurorului care a susținut că, procesul nu poate fi încetat din motivul intervenirii termenului de prescripție, deoarece curgerea lui a fost întreruptă prin eschivarea inculpatului, care a fost anunțat în căutare.

În acest sens a fost reținut, că prin ordonanța privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuitului Zaharia Ion, din 16 ianuarie 2018, acesta a fost anunțat în urmărire penală de la 07 iulie 2017 până la 20 septembrie 2017, potrivit procesului verbal de audiere în calitate de învinuit al lui Zaharia Ion, (f.d. 105).

Instanța de apel a reținut că, la 05 decembrie 2018, a expirat termenul de prescripție efectiv, motiv din care cauza urmează a fi încetată.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În argumentarea recursului invocă dezacordul cu soluția instanței de apel, prin care s-a constatat că termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a inculpatului Zaharia Ion a intervenit la 26 septembrie 2018.

Susține că în mod formal, termenul de prescripție stabilit de către legiuitor urma să intervină în cauza lui Zaharia Ion la 26 septembrie 2018, însă acest termen a fost suspendat în legătură cu sustragerea lui Zaharia Ion de la urmărirea penală, în temeiul art. 60 alin. (5) Cod penal.

În acest sens acuzarea indică, că inculpatul a fost anunțat în căutare de către procuror începând cu data de 16 ianuarie 2017 (a se vedea f.d. 69, 87).

La 20 septembrie 2017, locul aflării învinutului la acel moment Zaharia Ion a fost stabilit de către agenții statului, fapt care rezultă din recipisa eliberată de către respectivul prin care se obligă de a compărea în fața procurorului pentru a i se aduce la cunoștință ordonanța de punere a sa sub învinuire (a se vedea f.d. 102).

Având în vedere cele expuse procurorul consideră că curgerea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a lui Zaharia Ion a fost suspendată pe o perioadă de 8 luni și 4 zile.

Respectiv, prin sustragerea lui Zaharia Ion de la urmărirea penală, termenul de prescripție în cauza dânsului a fost prolongat până la data de 30 mai 2019.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, recursul ordinar declarat de către procuror urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe

noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

Reieșind din conținutul cererii de recurs se atestă că acuzatorul de stat critică decizia instanței de apel din punctul de vedere al prezenței temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când *6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Astfel, verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul invocat și-a găsit confirmare în cauza dată, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În vederea desfășurării motivelor care au stat la baza acestei concluzii, instanța de recurs reține că, potrivit sentinței, Zaharia Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

La rândul său, instanța de apel fiind investită cu judecarea cauzei în ordinea procedurii de apel, a admis apelul inculpatului din alte motive, inclusiv din oficiu, și casând sentința a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în privința lui Zaharia Ion în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, cu liberarea de răspundere penală a acestuia, din motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal.

Analizând motivele care au fundamentat soluția nominalizată, Colegiul penal conchide, că deși instanța de apel a constatat existența în speță a temeiurilor de încetare a procesului penal în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală, în același timp aceasta în mod contradictoriu a reținut și opinia procurorului cu privire la inadmisibilitatea încetării procesului penal pe acest temei, din cauza că inculpatul s-a sustras de la urmărirea penală, fiind anunțat în căutare.

La acest aspect instanța de recurs ține să reitereze prevederile art. 60 alin. (2), (5) Cod penal, potrivit cărora prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

Curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării.

Având în vedere prevederile legale citate, instanța de recurs constată că infracțiunea prevăzută de art. 192 alin. (1) Cod penal, incriminată inculpatului Zaharia Ion, a fost săvârșită la data de 26 septembrie 2016.

La data respectivă, sancțiunea acestei norme prevedea pedeapsa cu amendă în mărime de la 300 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, fiind în vigoare prevederile art. 192 Cod penal (red. 2009).

Potrivit prevederilor art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.

Totodată, reieșind din prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Raportând prevederile art. 60 alin. (1) lit. a), alin. (5) Cod penal la materialele cauzei, instanța de recurs atestă că instanța de apel pripit și neîntemeiat a ajuns la concluzia, că la data pronunțării deciziei contestate, în privința lui Zaharia Ion expirase termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Or, potrivit actelor și lucrărilor dosarului se atestă, că prin ordonanța din 16 ianuarie 2017, a fost dispusă anunțarea în căutare a învinuitului Zaharia Ion (f.d. 69, 87), care a fost depistat de către agenții statului doar la data de 20 septembrie 2017, dată când ultimul a și semnat recipisa prin care s-a obligat de a compărea în fața procurorului (f.d. 102).

Astfel, curgerea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală a lui Zaharia Ion a fost suspendată pe o perioadă de 8 luni și 4 zile, iar instanța de apel greșit a dispus la data de 05 decembrie 2018 încetarea procesului penal din motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal, fapt ce denotă că instanța de apel greșit a admis apelul inculpatului și prin pronunțarea soluției menționate a comis o eroare de drept, în lipsa cărorva motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de procuror urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe, deoarece apelul a fost greșit admis.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Zaharia Ion xxxxx** cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 02 august 2018, prin care:

Zaharia Ion xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 192 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa 1 (unu) an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **18 iulie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor